

T-VER-P-METH-01-02

การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน
เพื่อใช้เองและ/หรือจำหน่ายตรง

(Renewable Electricity Generation for Independent Power Supply)

ฉบับที่ 01

Scope: 03 - Energy demand

มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2566

1. ชื่อระเบียบวิธีฯ (Methodology)	การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเพื่อใช้เองและ/หรือจำหน่ายต่าง ¹ (Renewable Electricity Generation for Independent Power Supply)
2. ประเภทโครงการ (Project Type)	พลังงานหมุนเวียนหรือพลังงานที่ไม่ขัดแท่นเชื้อเพลิงฟอสซิล
3. สาขาและขอบข่าย (Scope)	03 – Energy Demand (ความต้องการการใช้พลังงาน)
4. ลักษณะโครงการ (Project Outline)	เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเพื่อใช้เองในองค์กร หรือใช้ในชุมชน รวมถึงระบบมินิกริดโดยไม่มีการจำหน่ายเข้าสู่โครงข่ายไฟฟ้า (National Grid) หรือเป็นการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าในรูปแบบการซื้อขายไฟฟ้าโดยตรง (Private Power Purchase Agreement หรือ Private PPA)
5. ลักษณะของกิจกรรมโครงการที่เข้าข่าย (Applicability)	เป็นโครงการที่มีกิจกรรมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ซึ่งมีลักษณะดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้าใหม่ (Greenfield) 2) การฟื้นฟูระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้าที่ไม่ได้ใช้งาน (Rehabilitation) 3) การเปลี่ยนระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้าเพื่อทดแทนของเดิม (Replacement)
6. เงื่อนไขของกิจกรรมโครงการ (Project Conditions)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการทดแทนการใช้ไฟฟ้าที่ผลิตจากเชื้อเพลิงฟอสซิล โดยเป็น <ul style="list-style-type: none"> ● การผลิตเพื่อใช้เองในองค์กรหรือครัวเรือน <ul style="list-style-type: none"> ■ เชื่อมต่อกับโครงข่ายไฟฟ้า (On-Grid) โดยไม่มีการจำหน่ายเข้าสู่โครงข่ายไฟฟ้า หรือ ■ ไม่เชื่อมต่อโครงข่ายไฟฟ้า (Off-Grid) ● การผลิตเพื่อใช้เองในรูปแบบมินิกริด <ul style="list-style-type: none"> ■ เชื่อมต่อกับโครงข่ายไฟฟ้า (On-Grid) โดยไม่มีการจำหน่ายเข้าสู่โครงข่ายไฟฟ้า หรือ ■ ไม่เชื่อมต่อโครงข่ายไฟฟ้า (Off-Grid) ● การผลิตเพื่อจำหน่ายในรูปแบบ Private PPA 2. เป็นการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือใช้เทคโนโลยีร่วมกันในการผลิตไฟฟ้าได้มากกว่า 1 เทคโนโลยี 3. ห้ามน้ำอุปกรณ์และเครื่องจักรหลักที่ถูกใช้งานมาแล้วจากสถานที่อื่นมาใช้ในกิจกรรมโครงการ 4. ต้องผ่านการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ (Additionality) โดยใช้หลักเกณฑ์อ้างอิงตามที่โครงการ T-VER กำหนด

7. วันเริ่มต้นโครงการ (Project Starting Date)	วันที่เจ้าของโครงการ (ผู้ว่าจ้าง) และผู้รับจ้างได้มีการลงนามร่วมกันในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่จะพัฒนาเป็นโครงการ T-VER
8. นิยามศัพท์	<p>พลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy) หมายถึง พลังงานทดแทน ประเภทหนึ่ง โดยเป็นแหล่งพลังงานที่ใช้แล้วสามารถหมุนเวียนกลับมาใช้ได้อีก เช่น แสงอาทิตย์ ลม น้ำ และชีวมวล เป็นต้น</p> <p>มินิกริด (Mini grid) หมายถึงระบบไฟฟ้าขนาดเล็ก และไม่ได้เชื่อมต่อกับโครงข่ายไฟฟ้า</p> <p>ระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้าใหม่ (Greenfield) หมายถึง ระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนแห่งใหม่ที่สร้างขึ้นและดำเนินการในพื้นที่ที่ไม่มีระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนก่อนที่จะดำเนินกิจกรรมโครงการ</p> <p>การฟื้นฟูระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้าที่ไม่ได้ใช้งาน (Rehabilitation) หมายถึง การลงทุนเพื่อฟื้นฟูระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้าที่มีอยู่เดิม แต่ใช้งานไม่ได้เนื่องจากได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงหรือถูกทำลายอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติให้กลับใช้งานได้ ซึ่งอาจนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพ หรือกำลังการผลิตไฟฟ้าระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้า โดยไม่มีการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าเพิ่มเติม ทั้งนี้ไม่รวมถึงการซ่อมบำรุงตามปกติ</p> <p>การเปลี่ยนระบบผลิตไฟฟ้าหรือโรงไฟฟ้าเพื่อทดแทนของเดิม (Replacement) หมายถึง การลงทุนเพื่อเปลี่ยนระบบผลิตไฟฟ้าในโรงไฟฟ้าเพื่อทดแทนระบบที่ใช้งานได้อยู่เดิม โดยหน่วยการผลิตใหม่มีกำลังการผลิตไม่ต่ำกว่าเดิม</p> <p>โครงข่ายไฟฟ้า (National Grid) หมายถึง โครงข่ายการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าของประเทศไทยที่ดำเนินการโดย กฟผ. กฟภ. และ กฟน.</p> <p>ชีวมวลเหลือทิ้ง (Biomass residue) หมายถึง เศษวัสดุเหลือทิ้งจากการเก็บเกี่ยวหรือจากการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เช่น แกลบ กาอ้อย ฟาง ข้าว ซังข้าวโพด เป็นต้น หรือไม้และเศษไม้ ที่สามารถนำมาผลิตเป็นเชื้อเพลิงได้</p>

**รายละเอียดระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคสมัครใจ
สำหรับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน
เพื่อใช้เองและ/หรือจำหน่ายตรง**

1. กิจกรรมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่นำมาใช้ในการคำนวณ

ตารางที่ 1 แหล่งกำเนิดและชนิดของก๊าซเรือนกระจก

การปล่อย ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด ก๊าซเรือนกระจก	ชนิดของ ก๊าซเรือนกระจก	รายละเอียดของกิจกรรม ที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
กรณีฐาน	การผลิตไฟฟ้าของ โครงข่ายไฟฟ้า	CO ₂	การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลเพื่อผลิต ไฟฟ้าของโครงสร้างการผลิตไฟฟ้าของ ประเทศไทย ซึ่งถูกทดแทนโดยไฟฟ้าที่ผลิต จากพลังงานหมุนเวียนและจำหน่ายเข้าสู่ โครงข่ายไฟฟ้า ได้แก่ กฟน. กฟภ. กฟผ.
การดำเนินโครงการ	การใช้พลังงานภายใน โครงการ	CO ₂	การซื้อไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้า
			การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น เครื่อง กำเนิดไฟฟ้าสำรอง รถตักชีวมวล ฯลฯ
	การใช้ชีวมวลและชีว มวลเหลือทิ้ง	CO ₂ , CH ₄	<ul style="list-style-type: none"> การเผาปลูกชีวมวลในพื้นที่เพาะปลูก เนพา การขันส่งชีวมวล การแปรรูปชีวมวล การขันส่งชีวมวลเหลือทิ้ง (ถ้ามี) การแปรรูปชีวมวลเหลือทิ้ง (ถ้ามี)
นอกขอบเขต โครงการ	พื้นที่ที่มีการเปลี่ยนไป เป็นพื้นที่เพาะปลูก เนพา/การใช้ชีวมวล เหลือทิ้ง	CO ₂ , CH ₄	<ul style="list-style-type: none"> การเปลี่ยนแปลงกิจกรรมก่อนที่มีการ เพาะปลูกชีวมวลในพื้นที่เพาะปลูก เนพา การแปรรูปชีวมวลเหลือทิ้งจากการ ใช้งานอื่นๆ การแปรรูปชีวมวลเศษเหลือทิ้ง การขันส่งชีวมวลเหลือทิ้ง

2. ลักษณะและขอบเขตโครงการ (Scope of Project)

ลักษณะของกิจกรรมต้องเป็นโครงการที่มีกิจกรรมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ และพลังงานชีวมวล เป็นต้น โดยเป็นการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เองในระดับครัวเรือนหรือชุมชนในรูปแบบมินิกริดที่อาจเชื่อมต่อกับโครงข่ายไฟฟ้า (On-Grid) หรือไม่ เชื่อมต่อโครงข่ายไฟฟ้า (Off-Grid) ก็ได้ โดยไม่มีการจำหน่ายเข้าสู่โครงข่ายไฟฟ้า หรือไม่มีการจำหน่ายในรูปแบบ Private PPA ทั้งนี้สามารถใช้เทคโนโลยีร่วมกันในการผลิตไฟฟ้าได้มากกว่า 1 เทคโนโลยี

ขอบเขตโครงการคือ ระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนของโครงการ รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไฟฟ้าของโครงการ

ทั้งนี้มีลักษณะของกิจกรรมที่เข้าข่ายเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) กิจกรรมโครงการที่มีการติดตั้งหน่วยผลิตไฟฟ้าใหม่ (Greenfield) ที่มีทั้งหน่วยผลิตไฟฟ้าที่ใช้พลังงานหมุนเวียนและเชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลมควบคู่กับน้ำมันดีเซล จะพิจารณาเฉพาะหน่วยผลิตไฟฟ้าที่ใช้พลังงานหมุนเวียน

2) การผลิตไฟฟ้าที่มีระบบโคลเจนเนอเรชัน (Co-Generation) ไม่สามารถใช้ระเบียบวิธีฯ นี้ได้

3) โครงการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มกำลังการผลิตไฟฟ้าไม่สามารถใช้ระเบียบวิธีฯ นี้ได้

4) กิจกรรมโครงการที่มีการปรับปรุง พื้นฟู หรือการเปลี่ยนระบบผลิตไฟฟ้าเพื่อทดแทนของเดิม สามารถใช้ระเบียบวิธีนี้ได้

5) ในกรณีกิจกรรมโครงการที่เป็นการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซจากหลุมฝังกลบ ก๊าซชีวภาพจากการย่อยสลายสารอินทรีย์จากของเสีย และก๊าซชีวภาพจากการบำบัดน้ำเสีย การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหลีกเลี่ยงปล่อยก๊าซมีเทนโดยการนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้ใช้ระเบียบวิธีฯ อื่นสำหรับการคำนวณ และกิจกรรมที่เป็นการนำก๊าซมีเทนไปใช้ในการผลิตไฟฟ้าเพื่อจำหน่ายให้กับโครงข่ายไฟฟ้า ให้ใช้ระเบียบวิธีฯ T-VER-P-METH-01-01

3. การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ (Additionality)

โครงการต้องผ่านการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ (Additionality) โดยใช้ “แนวทางการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality) ภายใต้โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER)” ที่ อบก. กำหนด

4. ข้อมูลกรณีฐาน (Baseline Scenario)

เมื่อพิจารณาตามแนวทางการกำหนดข้อมูลกรณีฐานต่ำกว่าการดำเนินงานปกติ (Below Business as Usual หรือ Below BAU) ข้อมูลกรณีฐานสำหรับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการซื้อไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้าที่ถูกทดแทนด้วยการผลิตโดยใช้พลังงานหมุนเวียน หรือจากการผลิตไฟฟ้าด้วยตัวเองโดยใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูกทดแทนด้วยการผลิตโดยใช้พลังงานหมุนเวียน ซึ่งไฟฟ้าที่ถูกทดแทนทั้ง 2 กรณี จะพิจารณาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า

5. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการณีฐาน (Baseline Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการณีฐานพิจารณาเฉพาะการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) จากการผลิตไฟฟ้าซึ่งในระดับครัวเรือนหรือชุมชนในรูปแบบมินิกริดที่อาจเชื่อมต่อกับโครงข่ายไฟฟ้า (On-Grid) หรือไม่เชื่อมต่อโครงข่ายไฟฟ้า (Off-Grid) ก็ได้ โดยไม่มีการจำหน่ายเข้าสู่โครงข่ายไฟฟ้า หรือไม่มีการจำหน่ายในรูปแบบ Private PPA ซึ่งการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการณีฐานจะคำนวณตามปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลของเทคโนโลยีเพื่อผลิตพลังงานที่เท่ากันกับในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมของโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

5.1 กรณีการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเพื่อทดแทนการซื้อจากโครงข่ายไฟฟ้า

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการณีฐานเป็นการนำปริมาณการผลิตไฟฟ้าที่ผลิตจากโครงการเพื่อใช้เองคุณกับค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตไฟฟ้าสำหรับโครงข่ายไฟฟ้า

$$\text{BE}_y = \text{E}_{\text{BL},y} \times \text{EF}_{\text{Elec},y} \quad \text{สมการที่ (1)}$$

โดยที่

BE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการณีฐาน ในปี y (tCO_2/year)

$\text{E}_{\text{BL},y}$ = ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้เพื่อใช้เองจากการดำเนินโครงการ ในปี y (kWh/year)

$\text{EF}_{\text{Elec},y}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการผลิตไฟฟ้าในปี y (tCO_2/MWh)

การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนของชุมชน/โรงงานอุตสาหกรรม/องค์กรที่มีการเชื่อมต่อกับโครงข่ายไฟฟ้าโดยไม่มีการจำหน่ายเข้าสู่โครงข่ายไฟฟ้าหรือไม่มีการจำหน่ายในรูปแบบ Private PPA สามารถเลือกคำนวณปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้เพื่อใช้เองจากการดำเนินโครงการ ($\text{E}_{\text{BL},y}$) ได้ 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 การคำนวณปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้เพื่อใช้เองจากการดำเนินโครงการ

$$\text{E}_{\text{BL},y} = \sum_i \sum_c (n_{c,i} \times EC_{c,i,y}) / (1 - TDL) \quad \text{สมการที่ (2)}$$

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

โดยที่

- c = ประเภทของผู้ใช้ไฟฟ้า (เช่น ครัวเรือน ศูนย์สุขภาพในชนบท โรงเรียนในชนบท โรงสีข้าว การสูบห้ามการชลประทาน ฯลฯ) ที่ครอบคลุมโดยกิจกรรมของโครงการ
- i = ประเภทของหน่วยผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่ดำเนินการ
- $n_{c,i}$ = จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท c ที่จ่ายให้กับหน่วยผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนประเภท i
- $EC_{c,i,y}$ = ปริมาณการใช้ไฟฟ้าตามผู้ใช้ประเภท c กับหน่วยผลิต i ในปี y (kWh)
- TDL = สัดส่วนค่ากำลังไฟฟ้าสูญเสียในโครงข่ายไฟฟ้า

กรณีที่ 2 การคำนวณปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้เพื่อใช้เองจากข้อมูลการผลิตไฟฟ้าประจำปีตามกิจกรรมของโครงการ

$$E_{BL,y} = \sum_i EG_{i,y} / (1 - TDL) \quad \text{สมการที่ (3)}$$

โดยที่

- i = หน่วยการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนประเภท i ที่ได้ดำเนินการ
- $EG_{i,y}$ = ปริมาณการผลิตไฟฟ้าตามหน่วยกิจกรรมของโครงการประจำปี i ในปี y (kWh)
- TDL = สัดส่วนค่ากำลังไฟฟ้าสูญเสียในโครงข่ายไฟฟ้า

5.2 กรณีการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเพื่อทดสอบการผลิตเองโดยใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตเองโดยใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ฟอสซิลจากข้อมูลการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงในอดีต

$$BE_y = \sum_j EG_{i,y} \times (SFC_{BL} \times 10^{-3}) \times NCV_j \times EF_{CO2,NG} \quad \text{สมการที่ (4)}$$

โดยที่

- BE_y = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตเอง ในปี y (tCO₂)
- $EG_{i,y}$ = ปริมาณการผลิตไฟฟ้าตามหน่วยกิจกรรมของโครงการประจำปี i ในปี y (kWh)

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

SFC_{BL}	= ค่าการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสำหรับการผลิตไฟฟ้าโดยใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าในกรณีฐาน (unit/MWh)
NCV_j	= ค่าความร้อนสุทธิของเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท j (GJ ต่อมวลหรือหน่วยปริมาตร)
$EF_{CO2,NG}$	= ค่าการปล่อย CO ₂ ของเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (tCO ₂ /GJ) เท่ากับ 56,100 tCO ₂ /GJ
j	= ประเภทเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ใช้สำหรับการเผาไหม้

6. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission)

6.1 การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนประเภทพลังงานแสงอาทิตย์ ลม คลื่น น้ำขึ้นน้ำลง และน้ำ

สำหรับกิจกรรมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนประเภทพลังงานแสงอาทิตย์ ลม คลื่น น้ำขึ้นน้ำลง และน้ำ ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ หรือ PE, จะเท่ากับศูนย์ ยกเว้นโครงการที่มีการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลให้คำนวณโดยใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-01 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการดำเนินโครงการหรือนอกขอบเขตโครงการ" ฉบับล่าสุด

6.2 การผลิตไฟฟ้าจากชีวมวล

กรณีที่กิจกรรมโครงการที่เป็นการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวลหรือชีวมวลเหลือทิ้ง การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการให้ใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-02 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการและนอกขอบเขตโครงการสำหรับชีวมวล" ฉบับล่าสุด ในกิจกรรม

- 1) การเผาปลูกชีวมวลในพื้นที่เพาะปลูกเฉพาะ
- 2) การขนส่งชีวมวล
- 3) การแปรรูปชีวมวล
- 4) การขนส่งชีวมวลเหลือทิ้ง (ถ้ามี)
- 5) การแปรรูปชีวมวลเหลือทิ้ง (ถ้ามี)

7. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission)

7.1 กรณีการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนจากพลังงานห้าม แสงอาทิตย์ ลม คลื่น และห้ามขึ้นห้ำลง

ไม่เกี่ยวข้อง

7.2 กรณีการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวล

สำหรับการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวลและ/หรือชีวมวลเหลือทิ้ง ผู้พัฒนาโครงการต้องประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการโดยใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-02 “การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการและนอกขอบเขตโครงการสำหรับชีวมวล” ฉบับล่าสุด หากไม่พิจารณาแหล่งที่มาของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผู้พัฒนาโครงการจะต้องระบุเหตุผลที่เหมาะสมในเอกสารข้อเสนอโครงการ

8. การคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Reduction)

การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$ER_y = BE_y - PE_y - LE_y \quad \text{สมการที่ (5)}$$

โดยที่

ER_y = การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี y ($tCO_2e/year$)

BE_y = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการในปี y ($tCO_2e/year$)

PE_y = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการในปี y ($tCO_2e/year$)

LE_y = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการในปี y ($tCO_2e/year$)

9. การติดตามผลการดำเนินโครงการ (Monitoring Plan)

9.1 แนวทางการติดตามผล

1) ให้ผู้พัฒนาโครงการอธิบายและระบุขั้นตอนการติดตามผลข้อมูลกิจกรรมโครงการ (Activity data) หรือตรวจสอบผลการตรวจวัดทั้งหมดในเอกสารข้อเสนอโครงการ รวมถึงประเภทของเครื่องมือตรวจวัดที่ใช้ ผู้รับผิดชอบในการติดตามผลและตรวจสอบข้อมูล การสอบเทียบเครื่องมือวัด (ถ้ามี) และขั้นตอนการรับประทานและควบคุมคุณภาพ ในกรณีที่วิธีการมีตัวเลือกที่แตกต่างกัน เช่น การใช้ค่าเริ่มต้นหรือการตรวจวัดที่หน้างาน ผู้พัฒนาโครงการต้องระบุว่าจะใช้ตัวเลือกใด นอกจากนี้การติดตั้งดูแลรักษา และสอบเทียบเครื่องมือตรวจวัดควรดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ผลิตอุปกรณ์และเป็นไปตามมาตรฐานภายในประเทศ หรือมาตรฐานสากล เช่น IEC, ISO

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

2) ข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งควรจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์และมีระยะเวลาเก็บรักษาเป็นไปตามแนวทางที่ อบก. กำหนด หรือตามระบบคุณภาพขององค์กรแต่เมื่อยะเวลาไม่น้อยกว่าที่ อบก. กำหนด และควรตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องตามวิธีการติดตามผลที่ระบุในพารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผลที่ระบุไว้ในตารางหัวข้อที่ 9.2

9.2 พารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผล

พารามิเตอร์	$EF_{Elec,y}$
หน่วย	tCO ₂ /MWh
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการผลิต/ใช้ไฟฟ้าในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิต/ใช้พลังงานไฟฟ้า (Emission Factor) สำหรับโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกที่ประกาศโดย อบก.
วิธีการติดตามผล	<u>สำหรับการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ</u> ให้ใช้ค่า $EF_{Elec,y}$ ล่าสุดที่ อบก. ประกาศ <u>สำหรับการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</u> ให้ใช้ค่า $EF_{Elec,y}$ ที่ อบก. ประกาศตามปี พ.ศ. ของช่วงระยะเวลาที่ขอรับรองかる์บอนเครดิต ทั้งนี้กรณีที่ปี พ.ศ. ของช่วงระยะเวลาที่ขอรับรองかる์บอนเครดิตนั้นยังไม่มีค่า $EF_{Elec,y}$ ที่ อบก. ประกาศ ให้ใช้ค่า $EF_{Elec,y}$ ล่าสุดที่ อบก. ประกาศแทนในปีนั้น

พารามิเตอร์	$EC_{i,y}$
หน่วย	kWh
ความหมาย	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าตามผู้ใช้ประเภท c กับหน่วยผลิต i ในปี y
แหล่งข้อมูล	การบันทึกหน้างาน
วิธีการติดตามผล	ทางเลือกที่ 1 บันทึกจากมิเตอร์ไฟฟ้าของผู้ใช้ไฟฟ้าแต่ละราย ทางเลือกที่ 2 บันทึกปริมาณการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ยส่วนบุคคลตามแนวทางดังนี้ 1) ปริมาณการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ยต่อปีที่สังเกตได้จากระบบไฟฟ้าแบบโครงข่ายที่อยู่ใกล้ที่สุดของผู้ใช้ไฟฟ้าในโครงข่ายที่เป็นประเภทเดียวกันกับ c 2) การตรวจสอบปริมาณการใช้ไฟฟ้าของผู้ใช้แต่ละรายประเภท c พร้อมกับหน่วยผลิต i
ความถี่ในการติดตามผล	ทางเลือกที่ 1 มีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง และการบันทึกรายเดือน ทางเลือกที่ 2 มีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง บันทึกเป็นรายชั่วโมงและรายเดือนเป็นอย่างน้อย
ข้อคิดเห็นอื่นๆ	แนะนำให้ใช้ทางเลือกที่ 1

พารามิเตอร์	$EG_{i,y}$
หน่วย	kWh
ความหมาย	ปริมาณการผลิตไฟฟ้าตามหน่วยกิจกรรมของโครงการประเภท i ในปี y
แหล่งข้อมูล	การบันทึกหน้างาน
วิธีการติดตามผล	วัดโดยใช้เครื่องวัดที่สอบเทียบแล้ว

ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง โดยบันทึกเป็นรายชั่วโมงและรายเดือนเป็นอย่างน้อย
ข้อคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	TDL
หน่วย	-
ความหมาย	สัดส่วนค่ากำลังไฟฟ้าสูญเสียในโครงข่ายไฟฟ้า
แหล่งข้อมูล	<p>ทางเลือกที่ 1 รายงานการตรวจวัด กรณีที่มีข้อมูลปริมาณไฟฟ้าที่ออกจากผู้ผลิตและปริมาณไฟฟ้าที่ผู้ใช้ไฟฟ้าได้รับ</p> <p>ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่าล่าสุดที่ อบกประกาศ .</p> <p>สำหรับโครงข่ายไฟฟ้าแรงต่ำในชนบท ให้ค่าเท่ากับ 0.2 ทั้งนี้ผู้พัฒนาโครงการสามารถแสดงให้เห็นว่า หากไม่มีกิจกรรมโครงการจะทำให้เกิดสูญเสียกำลังไฟฟ้าในโครงข่ายไฟฟ้าแก่ผู้ใช้ไฟฟ้าให้ใช้ค่า TDL เท่ากับ 0</p>
วิธีการติดตามผล	<ul style="list-style-type: none"> ■ ถ้าใช้ทางเลือกที่ 1 ผู้พัฒนาโครงการจะต้องมีการติดตามค่าดังกล่าวทุกปีตลอดการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ■ ถ้าใช้ทางเลือกที่ 2 ผู้พัฒนาโครงการจะต้องใช้ค่านี้ตลอดการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ความถี่ในการติดตามผล	-
ข้อคิดเห็นอื่นๆ	หากผลการวัดแตกต่างจากการวัดก่อนหน้านี้หรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญให้ทำการวัดเพิ่มเติม

9.3 พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องติดตามผล

พารามิเตอร์	NCV _j
หน่วย	GJ/มวลหรือหน่วยปริมาตร
ความหมาย	ค่าความร้อนสุทธิของเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท j ที่ใช้สำหรับการผลิตไฟฟ้าโดยใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าในกรณีฐาน
แหล่งข้อมูล	<p>ทางเลือกที่ 1 ค่าความร้อนสุทธิของเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ระบุในใบแจ้งหนี้ (Invoice) จากผู้ผลิตเชื้อเพลิง (Fuel Supplier)</p> <p>ทางเลือกที่ 2 จากการตรวจวัด</p> <p>ทางเลือกที่ 3 รายงานสถิติพลังงานของประเทศไทย กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน</p> <p>ทางเลือกที่ 4 ค่าอ้างอิงจาก IPCC ตารางที่ 1.2 ในบทที่ 1 ของ The 2006 IPCC Guidelines on National GHG Inventories Vol. 2 (Energy)</p>
ค่าการนำไปใช้	-

พารามิเตอร์	SFC _{BL}
หน่วย	unit/MWh
ความหมาย	ค่าการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจำเพาะสำหรับการผลิตไฟฟ้าโดยใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าในกรณีฐาน
แหล่งข้อมูล:	ทางเลือกที่ 1 จากการตรวจจริง ทางเลือกที่ 2 จากข้อมูลผู้ผลิตของอุปกรณ์นั้นๆ
ค่าการนำไปใช้:	-

พารามิเตอร์	EF _{CO2,NG}
หน่วย	tCO ₂ /GJ
ความหมาย	ค่าการปล่อย CO ₂ ของเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ
แหล่งข้อมูล:	ตารางที่ 1.4 2006 IPCC Guidelines for National GHG Inventories
ค่าการนำไปใช้:	56,100

10. เอกสารอ้างอิง

Clean Development Mechanism (CDM)

- 1) AMS-I.A: Electricity generation by the user. Version 18
- 2) AMS-I.F: Renewable electricity generation for captive use and mini-grid. Version 04
- 3) ACM0002: Consolidated baseline methodology for grid-connected electricity generation from renewable sources. Version 20
- 4) TOOL16: Project emissions from cultivation of biomass. Version 05

บันทึกการแก้ไข T-VER-P-METH-01-02

ฉบับที่	แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	รายการแก้ไข
01	-	1 มีนาคม 2566	<ul style="list-style-type: none">- เปลี่ยนแปลงจากการหักเอกสารเดิม TVER-METH-01-02 Version 01- เพิ่มคำอธิบายวันเริ่มดำเนินโครงการ- เปลี่ยนสัญลักษณ์และความหมายของพารามิเตอร์ $EF_{Grid,y}$ และแก้ไขแหล่งข้อมูล- แก้ไขคำ “พลังงานไฟฟ้า” เป็น “ไฟฟ้า”
01	-	24 สิงหาคม 2565	การเริ่มใช้ครั้งแรก